

Fakta om unge i prostitution

*Pia Nystrøm, konsulent.
Socialstyrelsen.*

Regeringens handleplan ” Et Andet Liv”

2 april 2005:

En helhedsorienteret indsats på
prostitutionsområdet, der skal forebygge
prostitutionslignende adfærd blandt udsatte unge,
og hjælpe voksne der er, eller har været i
prostitution
til et bedre liv.

Kompetencecenter Prostitution

Odense og København

- Opsøgende arbejde på massageklinikker
- Telefonrådgivning til prostituerede og kunder
- Efteruddannelse af pædagogisk personale
- Netværksgrupper.

Lovgivning

Straffelovens §223a:

”Det er i alle tilfælde strafbart, som kunde mod betaling eller løfte om betaling, at have samleje med en person under 18 år”.

”- og brug af personer under 18 år ved optagelse af porno er strafbart, hvis det sker med henblik på videresalg eller på at udbrede materialet på anden vis –”

Lovgivning

Prostitution og seksuelle krænkelse

Når sælger er 14 år eller derunder, straffes den voksne kunde efter §'erne om seksuelle overgreb

Når sælger er mellem 15 og 18 år straffes kunden efter §223a. Sælgeren har ikke overtrådt nogen paragraf.

Er sælger fyldt 18 år, er indtægten skattepligtig, og kunden har ikke gjort noget lovstridigt

Skandinaviske undersøgelser

Norge 2001	11.000 elever 16-19 år	1,4 %
Danmark 2002	6.700 elever i 9. klasse	1,1 %
Sverige 2004	4.300 elever 17-19 år	1,4 %
Vejle Amt 2004	2.700 elever i 9. klasse	1,57 %

Vejle Amt 2004

Trivselsundersøgelse: psykiatri og sundhed

Særligt for unge, der har solgt sex:

Forhøjet BMI

Spiseforstyrrelser

Selvskadende/selv mord

Pjækkeri

Alkoholforbrug /stoffer

Voldtægt

Depression

Incest

Rygning

Svensk undersøgelse

4.343 elever på 17-19 år

- 1,4 % har modtaget betaling for seksuelle ydelser
- 60 elever = 37 drenge og 23 piger.
- 23 af drengene og 9 af pigerne har anden etnisk baggrund

Betaling for sex er..

fysiske såvel som psykiske ”goder”

- Penge
- Cigaretter, alkohol, stoffer
- Anerkendelse, kærlighed
- Venskab, social prestige
- Transport i bil, et sted at bo/husly
- Beskyttelse mod vold, trusler og chikaneri
- Være sammen med nogen, tryghed
- Adgang til hashklubber, festmiljøer, bander

Svensk undersøgelse 2004

Fælles for piger, der har solgt sex

- anspændte og har søvnproblemer
- rapserier og indbrud
- dårlig kontakt med forældrene
- tidlig seksuel debut og flere samlejer, flere erfaringer med analsex
- seksuelle overgreb
- drikker og ryger oftere og mere
- større forbrug af ulovlige rusmidler

Konsekvenser af unges sexsalg

- Fremmede har nem adgang til den unges krop og intimsfære
- Fastholder seksuel grænseløshed
- Fastholder kortvarige og ikke-bæredygtige relationer
- Fastholder en marginalisering
- Kontakter i kriminelle netværk, men ikke i normalsamfundet
- Udnyttes af pushere og kriminelle netværk
- Prostitution bliver en mulighed, også senere i livet

Norsk interview-undersøgelse 2001

Norske socialarbejdere fortæller:

- Kender til unge på gaden og i misbrug
- Kan sætte navne på
- Er usikre på om det er et problem
- Usikre på definition af sex og prostitution
- Kender ikke sin faglige opgave i det
- Kender ikke redskaber til at gå ind i det
- Går udenom opgaven

Bytte, køb, kærlighed, overgreb

Unge har en anden forståelse af prostitution

- Unge føler sig ikke misbrugt, men eksperimenterende
- Unge opsøger selv sex, spænding og vil gerne have seksuelle erfaringer.
- Er meget bevidste om sex
- Fokuserer ikke på konsekvenser
- Føler at de har fat i den lange ende – en løsning på et handlekrævende problem (sted at bo f. eks)
- Forsvarer sig med at de også får noget ud af disse relationer.

Citater fra cases...

- *”De fik kontakt på nettet da hun var 13 år. Gina oplevede sig selv som selvstændig og handlekraftig allerede da.”*

Norsk forsker:

- *”De søger spænding, seksuel erfaring og ”goder” – materielle såvel som psykiske... typisk drejer det psykiske sig om emotionel støtte, tryghed, opmærksomhed og intimitet”*

Fra Anne Grytbakks artikel : ”Krenket – men ikke offer”. 2012.

Anne Grytbakks Fagartikel i FONTENE 6 :

- De mangler begreber til at beskrive hvad de er involveret i.....

...og beskriver ofte deres kontakter som.... En bolleven, en bonusforældre, en kæreste....

”Kan noget godt være begge dele – et forhold/en leg/ en delvis frivillig erfaringsindsamling eller kompetenceudvikling – og en krænkelse/ overgreb/ salgssituation ?”

Og kan være vældig smigret/stolte af den respons de får på deres seksuelle færdigheder:

”Vældig mange var overraskede over at jeg var så dygtig... og derfor var der mange som så på mig som mere moden end jeg i virkeligheden var.”

”At en 14 årig er seksuelt afprøvende og udøvende i samvær med jævnaldrende er ikke usædvanligt.

Det er noget andet når voksne griber ind i de unges afprøvning/eksperimenteren.”

Pigernes seksuelle udforskning er blandet sammen med deres grundlæggende behov for omsorg, bekræftelse og opmærksomhed. Seksualiteten blev forstyrret af de voksnes indblanding og magtmisbrug. Flere af pigerne har sat ord på hvor ensomme de følte sig og ikke mindst hvor betydningsfuld relationen til den voksne blev.

- Fagfolk bør i dialogen/ afdækningen af problematikken se på hvilken **mening** det giver for den unge – mere end på overgrebsdelen/krænkelser

Her kan du læse mere..

- 'Betalt seksuel udnyttelse af socialt udsatte unge.', af Mogens H. Sørensen og Marie L. Nørrelykke, VFC Socialt Udsatte, Danmark 2006.
  - 'Hjelpeapparatets forhold til kommerciel sexuel utnyttning av barn og unge', ProSentret i Oslo, Norge 2001.
  - 'Sex for overlevelse eller skyggebilder av kjærlighet..', af Kristin Hegna og Willy Pedersen, NOVA 5/02, Norge 2002.
  - 'Trivselsundersøgelse blandt 9.klasses elever i Vejle Amt efteråret 2004', Vejle Amt, Danmark 2004.
  - 'Undersøgelse af unge under 18 år med misbrugsproblemer', af Ditte Ehrenreich og Susanne Pihl Hansen, VFC Socialt Udsatte, Danmark 2006.
  - 'Ungdomars sexualitet-attityder och erfarenheter –avsnit:sexuel exploatering – at sälje sex mot ersättningar/penger', af Carl Göran Svedin og Giesela Priebe, Barn- och Ungdomspsykiatri, OPUS, Lunds Universitet, Sverige 2004.
  - 'Unge i prostitution og lovgivning –evaluering af straffelovens §223a', af Claus Lautrup, VFC Socialt Udsatte, Danmark 2002.
  - 'Unge trivsel år 2002 – en undersøgelse..', af Karin Helweg-Larsen og Helmer Bøving Larsen, SFI, Danmark 2002.
- Krenket – men ikke offer. Af Anne Grytbakk. Fontene 6. 2012

Risikofaktorer og signaler

Synlige faktorer: Forbrug

- Mange penge
- Mange tøjindkøb
- Højt forbrug
- ”Køb og slæng kultur”
- Forbruger mere end deres synlige indkomst berettiger.

Vær særligt opmærksom på unge der....

- Misbrug
- Kontakter i miljøet
- Opvækst i et grænseløst miljø
- Er meget ensomme, mangler voksenstøtte og opmærksomhed fra voksne.

Almen viden

- Fattig på viden om og indsigt i menneskekroppens anatomi og funktioner.
- Mangler viden om konsekvenser af deres adfærd.

Unge med meget seksualiseret adfærd

- Taler meget ofte om sex – også når konteksten foreskriver noget andet
- Er bekendt med mere atypiske former for sex
- Anvender et meget seksualiseret sprog
- Overtræder folks intimsfære
- Flirter/spiller op til de voksne
- Mangler forståelse for andres kropssprog og afvisninger

Seksuelle overgreb

- Grænseoverskridende adfærd
- Vidner

Uden ansvar

Unge, der overlader beslutninger om personlige forhold til andre.

”Min kæreste bestemmer over mig og det tøj jeg går i”.

LigeGYldighed ift. personlig hygiejne, aftaler, behandling af sygdomme osv.

Unge med ringe kropsfornemmelse

- Kan ignorere egne smertetærskler
- Citat fra interview med pædagoger:
”nærmest bare sådan et hylster til fri afbenyttelse”

Ensomme unge uden netværk

- Unge, der ukritisk kalder bekendte for ven
- Unge med meget få eller slet ingen venner
- Unge, der søger voksne venner
- Unge, der skifter deres "nære" venner dagligt

Uden diagnose

- Unge, der scorer lavt i intelligenstagstest, og som samtidig har problemer med grænseløs adfærd.

Unge med meget lavt selvværd

Pigernes oplevelse

- De unges tro på egne kompetencer og usårlighed (det sker ikke for mig – jeg styrer selv) og det der reelt sker i disse relationer er stor.

Pigernes oplevelse..

- De oplever sig ofte som jævnbyrdige i relationen – og det til en kompetent(f. eks økonomisk selvkørende) voksen.
- De ser ikke, eller kun i mindre grad, den asymmetri eller magt forskel der ligger i relationen.

- Med tiden (øget modenhed) opdager pigerne i større og større omfang hvilke komplicerede dynamikker og magtforhold de har været en del af...

Pigernes oplevelse....

- At blive mødt med forfærdelse eller offertænkning fra fagpersoner opleves som provokerende og kan skabe afstand.
- **Pigerne ligger vægt på at blive behandlet som aktivt handlende subjekter og ikke som et offer/objekt.**